

Universitätsbibliothek Wuppertal

Aristophanis Comoediae Undecim

Graece Et Latine, Ad fidem optimorum Codicum MSS. emendatae cum nova octo Comoediarum interpretatione Latina, & notis ad singulas ineditis Stephani Bergleri nec non Caroli Andreae Dukeri ad quatuor priores. Accedunt Deperditarum Comoediarum Fragmenta, A Theod. Cantero Et Gul. Coddæo Collecta, ...

Aristophanes

Lugduni Batavorum, MDCCLX

Actus secundi scena sexta

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

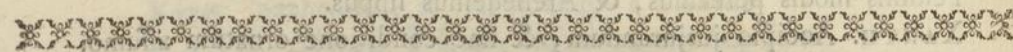
[urn:nbn:de:hbz:468-1-1094](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1094)

Ἀναεάζειν σαυτὸν αἰεὶ,
 Καὶ βλέπειν αὖθις τὸ δεινόν,
 Τῆς θεῆς μεμνημένον,
 Ὡς εἰς εἰς σεαυτὸν.
 605 Εἰ δὲ ὡς ἀλλήρων ἀλώσει,
 Καὶ βάλης τι μαλθακόν,
 Αὖθις αἰρεσάσθαι σ' ἀνάγκη ἢ πάλιν τὰ φράματα.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΩΛΩΝΙ.

ΞΑΝΘ. Οὐ κακῶς, ὦ ἄνδρες, ὡς φαίνεται.
 Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς τυγχάνω ταῦ-
 610 τ' ἄρα συνούμηνος.
 Ὅλα μὲν εἶν, καὶ ζῆλον ἢ τι,
 Ταῦτ' ἀφαιρεσάσθαι πάλιν πει-
 ράσεται μ', εὐ οἶδ' ὅλα.
 Ἀλλ' ὅμως ἐγὼ παρέξω
 615 Ἐμαυτὸν ἀνδρεῖον τὸ λῆμα,
 Καὶ βλέποντ' ὄργανον.
 Δεῖν δ' εἴποιεν, ἄς ἀκίω τ' εὐρέας ἔδῃ ψόφον.

ACTUS SECUNDI

Τρίμετροι Ἰαμβικά

ΑΙΑΚΟΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ.

ΑΙΑΚ. — Ὡς εἶτε ταχέως τῆτονι τὸν κυνοκλόπον,
 — ἵνα δὲ δίκην, ἀνύετον. ΔΙΟΝ. Ἡκέ τω κακόν.
 620 ΞΑΝΘ. Οὐκ ἐς κόρακας; μὴ πρῶσιπον. ΑΙΑΚ. Εἶεν, ἔμ μάχῃς.

vf. 605. Βάλης τι μαλθακόν] In Pluto vf. 438. μα-
 λακόν δ' ἐδώσατε μὲν.

vf. 616. Βλέποντα ὄργανον] Supra, vf. 564. ἔβλεψεν
 εἰς ἐμὲ δριμύ. Solet ita obtutum acrem & torvum de-
 scribere: in Equitibus vf. 627. καβλίψις γάπυ. In Vē-

fris vf. 453. ἀνδρῶν — ὀξυθύμων — καὶ βλέπιντων
 κάραμυ. & alibi saepe similiter. Vid. ad Plutum
 vf. 328.

vf. 618. ΑΙΑΚ.] Rediit jam Aeacus cum infernali-
 bus lorariis, qui se paulo ante dicebat currere ad ac-
 cer-

Juvenilem animum ostendere usque.
 Et rursus torvum tueri,
 Dei memorem illius,
 Cujus imaginem fers in te.
 605 Quod si stulte rem gerere deprehenderit,
 Et aliquid commiseris, quod mollem & ignavum arguat,
 Denuo tollere te stragula necesse est.

SYSTEMA VERSUUM X.

XANTH. Bene monetis, ô amici:
 Ipse etiam eadem jam mecum cogitabam.
 610 Nam eum, si aliquid boni evenerit,
 Haec adimere rursus conaturum mihi, fat scio.
 Sed tamen ego praebebo
 615 Me fortem & animosum,
 Et acerbe velut origanum tuentem.
 Ita faciendum erit ut videtur, nam audio jam strepitum januae.

SCENA SEXTA.

Senarii Iambici.

AEACUS, BACCHUS, XANTHIAS.

AEAC. Constringite ocyus hunc furem canum,
 Ut poenas det, properate. BACCH. Imminet nonnemini malum.
 620 XANTH. Nonne in malam rem ibitis? ne accedite. AEAC. Eja etiam
 pugnare incipis?

Tu

cerfendam Echidnam & Muraenam; quae monstra forte etiam in theatro jam apparent: forte etiam Cleon & Hypertolus appareat, quos vocari jubebat Pandocentria.

vi. 619. [ἤϊ τῶ κἀνὶ] Supra, vi. 560. κἀνὶ ἤϊ τῶ. Idem est τῶ & τῶι, nisi quod istud communi dialecto dicitur, illud Attica. Ita autem Edd. pristinae; non ἤϊ τῶ ut nupera.

Ὁ Διπίλας, χά Σκεβλίας, χά Παρδίας
Χωρεῖτε δευεῖ, ἢ μάχεσθε τυττοῖ.

ΔΙΟΝ. Εἴτ' ἐχὶ δεινὰ ταῦτα; τύπιν τυττονί,
Κλέποντα πρὸς τὰλλότρια; ΞΑΝΘ. Μάλ' ὑπερφυᾶ.

625 ΑΙΑΚ. Σχέτλια μὲν ἐν ἢ δεινὰ. ΞΑΝΘ. Καὶ μὲν, τὴ Δία,
Εἰ πάποτ' ἦλλον δεῦρ', ἐθέλω πεθνηχέναι,
Ἢ κλεψα ἴ σὺν ἄξιόν π ἢ τευχός.

Καὶ σοι ποιήσω πρᾶγμα γενναῖον πάνυ.

Βασανίζε γὰρ τὴ παιδα τυττονί λαβῶν,

630 Καὶ ποτὲ μ' ἔλθῃ ἀδικεῖντ', σπύκλειόν μ' ἄγων.

ΑΙΑΚ. Καὶ πῶς βασανίζω; ΞΑΝΘ. Πάντα τρέπον, ἐν κλίμακι

Δήσας, κρεμάσας, ὑφριχίδι μασιγῶν, δέραν,

Στρεβλῶν, ἐπί τε τὰς ρίνας ὄξυ ἐγχεῶν,

Πλίνθες ὅπιπθεις, πάντα τὰλλα· πλὴν πρᾶσφ

635 Μὴ τύπτε τῶτον, μηδὲ γθείω νέφ.

ΑΙΑΚ. Δίκαιος ὁ λόγος, καὶ π πηρώσω γέ σοι

Τὸν παιδα τύπιν, ταξέρειόν σοι κείσε].

ΞΑΝΘ. Μὴ δῆτ' ἐμοὶ γ'. εἴτω δὲ βασανίζ' ἀπαγαγόν.

ΑΙΑΚ. Αὐτῆ μ' ἐν, ἵνα σοι κατ' ὀφθαλμοῦς λέγη.

640 Κατάθε σὺ τὰ σκθή ταχέως, χάππως ἐρεῖς

Ἐνταῦθα μηδὲν ψευδός. ΔΙΟΝ. Ἀγορεύω πνί,

Ἐμὲ μὴ βασανίζεῖν ἀθάνατον ἄντ'. εἰ δὲ μὴ,

Αὐτὸς σὺ σαυτὸν αἰπῶ. ΑΙΑΚ. Λέγεις δὲ τί;

ΔΙΟΝ. Ἀθάνατος εἶναι Φημι Διόνυσος Διός,

645 Τῶτον δὲ δῦλον. ΑΙΑΚ. Ταῦτ' ἀκχεῖς; ΞΑΝΘ. Φήμ' ἐγώ.

Καὶ πολὺ γὰρ μᾶλλον ὅτι μασιγωτέος.

Εἴωρ θεὸς γὰρ ὅστιν, οὐκ αἰσθήσε].

ΔΙΟΝ. Τί δῆτ', ἐπειδὴ ἢ σὺ Φῆς εἶναι θεός;

Οὐ ἢ σὺ τύπῃ τὰς ἴσας πληγὰς ἐμοί;

650 ΞΑΝΘ. Δίκαιος ὁ λόγος. χάπποτερον ἀν νῶν ἴδοις

Κλαύσαντα πρῶτερον, ἢ πρῶτημῆσαντα π

Τυπτόμερον, εἶναι τῶτον ἢ γὰρ μὴ θεόν.

ΑΙΑΚ. Οὐκ ἔωρ ὅπως οὐκ εἰ σὺ γενάδας ἀνήγ.

Χωρεῖς

vf. 623. Οὐχὶ δεινὰ ταῦτα] In Vespis vf. 1359. εἰ δει-
νὰ παθίζεσθε, τὴν ἐξυπνίδα τὴν συμποσὴν κλέψαντα;
vf. 631. Ἐν κλίμακι δήσας] In Thesmoph. 956. δῆσον
αὐτὸν εἰσάγων, ὃ τρέψω, ἐν τῇ σαιίδι. In Equitibus
vf. 366. εἴτω σὺ δῶσω ἐν τῷ ἐλίω. ubi vide Notam.
vf. 632. Ὑφριχίδι μασιγῶν] In Pace vf. 746. μᾶν
ὑφριχίς εισάγειν εἰς τὰς πλινθὰς πολλῶν στρατιᾶν κἀδεν-

δρῶτόμισσε τὰ νῶτα;
vf. 633. Στρεβλῶν] In Equitibus vf. 771. τὰς μὲν στρε-
βλῶν, τὰς δὲ ἄρχων. In Pluto vf. 876. ἐπὶ τρεχέ γὰρ
δὲ σ' ἐκεῖ στρεβλόμενον εἰπὴν, ἢ πεπικερρηκας.
vf. 636. Δίκαιος ὁ λόγος] Ita & infra vf. 650. & A-
lexis apud Athenaeum III. p. 117.
vf. 641. Ἀγορεύω τινὲ ἐμὲ μὴ βασανίζεῖν] Euripides
in

- Tu Dityla, & tu Sceblia, tuque Pardoca
Accedite huc & depugnate cum isto.
BACCH. Nonne ergo indignum est hoc, ut iste verberet alios,
Qui furari aliena ipse solet? XANTH. Admodum sane.
- 625 AEAC. Indignum quidem & intolerandum, fateor. XANTH. Atqui per
Jovem juro,
Si unquam veni huc, emori cupio,
Aut si quidquam tuorum furatus sum, quod vel pilo dignum sit.
Et ecce incipiam facinus generosum (magnum & memorabile)
Accipe istum servum & tormentis ex eo rem quaere,
630 Atque, si me injurium deprehenderis, abduc me & occidito.
AEAC. Quomodo ergo quaeram? XANTH. Omnibus modis: in scala.
Eum ligans, suspendens, verbere setoso urens, caedens,
Torquens, naribusque acetum infundens,
Lateres imponens, ceteraque omnia fac: tantum.
- 635 Ne porro verberes eum & novo allio.
AEAC. Quod aequum est dicis. Sed si mutilavero tibi
Servum, dum verbero eum, an pecuniam tibi debebo deponere?
XANTH. Non utique mihi: sed ita abduc hinc & eum quaestioni accipe.
AEAC. Imo in hoc ipso loco, ut ante oculos tibi dicat.
- 640 Tu depone farcinas ocyus, at. vide ut dicas.
Hic nihil mendacii. BACCH. Edico.
Ut me nemo quaestioni accipiat, qui sum immortalis. Sin minus,
Tua culpa tibi evenire putato, quicquid evenerit mali. AEAC. Quid ais?
BACCH. Dico me immortalem esse, Bacchum, inquam, Jovis filium,
645 Hunc autem esse servum. AEAC. Ista tu audis? XANTH. Audio inquam:
Et multo magis est flagris caedendus;
Si enim Deus est, non sentiet.
BACCH. Quid igitur? quoniam & tu ais te esse Deum,
Annon tu quoque pariter mecum plagas accipies?
- 650 XANTH. Justa est haec oratio: utrum autem nostrum videris
Plorare prius, aut magnopere curare
Verbera, hunc tu pro deo ne habeas.
AEAC. Procul dubio tu generosus es homo;

Nam

in Bacchis vs. 504. ἀδὲ, ἢ μὴ μὴ θεῶν, σαφηνῶν ἢ σαφηνῶν. Ego sumus vobis infans edico ne me ligetis. Indefinitum τῆς hoc loco ad certam personam refertur; ut supra vs. 554. καὶ ἡδὲ τῶν. Vid. ad Plutum vs. 392. Ibid. καὶ τῆς πηρῆσαι] Solebant, qui servos aut servas alterius ad torturam poscebant, damnum praestare, si illi ex tortura mutilarentur; Demosthenes contra Ne-

eram: ἵτοιμασθὲν ἂν τὰς θεραπεύσας παραλαμῶναι, — ἰσ' ἂν τῆ βασιλείᾳ αὐτῶν. — καὶ εἶσι ἐν τῇ βασιλείᾳ βλαβηλοῦσαν αἱ ἀνθρώποι, ἀποτίμην δ, τῆ βλαβηλοῦσαν. Paratus quaestioni accipere ancillas, & si quid ex tormentis laesae essent, restituere damnum.

vs. 649. Ἰστί] Secunda Persona pro τῶν Attice.

vs. 651. Προτιμῶσαι] τῆ] Infra, vs. 663.

M m 3

Χωρεῖς γ' εἰς τὸ δίκαιον. Σποδύεσθε δὴ.

655 ΞΑΝΘ. Πῶς ἐν βλοσυρῶν νῶ δικάϊως; ΑΙΑΚ. Ῥαδίως.
Πληγῶν ὡς πλῆγῶν ἐχέτερον. ΞΑΝΘ. Καλῶς λέγεις.

Ἴδθ, σκόπη γ', ἡ' με ὡδωκνήσαντ' ἴδης.

ΑΙΑΚ. Ἦδη πάταξά σ'. ΞΑΝΘ. Οὐ μὰ Δί'. ΑΙΑΚ. Οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖς.

Ἄμ' εἴμ' ἔπι τονδὶ κ' πατάξω. ΔΙΟΝ. Πιυίκα;

660 ΑΙΑΚ. Κῆ δὴ πάταξα. ΔΙΟΝ. Κῆ πῶς ὄκ' ἔπαρον;

ΑΙΑΚ. Οὐκ οἶδα· τῆδ' δ' αὖθις σποπειρέσομαι.

ΞΑΝΘ. Οὐκὲν ἀνύσεις; ἰατῆτασ'. ΑΙΑΚ. Τί δὴ ταταί;

Μὲν ὡδωκνήσης; ΞΑΝΘ. Οὐ μὰ Δί' ἀμ' ἐφρόνισα,

Ὅπόθ' Ἠεράκλεια τὰ ν' Διομείοις γίνε].

665 ΑΙΑΚ. Ἄνθρωπ' ἱερός. Δεῦρο πάλιν βαδιτέον.

ΔΙΟΝ. Ἴθ, ἰθ'. ΑΙΑΚ. Τί ἔστιν; ΔΙΟΝ. Ἰππώϊας γ' ὄρα.

ΑΙΑΚ. Τί δὴ κλαίεις; ΔΙΟΝ. Κρομμύων ὀσφραῖνομαι.

ΑΙΑΚ. Ἐπειτα προσιμῶς γ' ἔδεν; ΔΙΟΝ. Οὐδὲν μοι μέλει.

ΑΙΑΚ. Βαδιτέον γ' ἄρ' ἔστιν ἔπι τονδὶ πάλιν.

670 ΞΑΝΘ. Οἴμοι. ΑΙΑΚ. Τί ἔστι; ΞΑΝΘ. Τὴν ἀκρονθῶν ἔξελε.

ΑΙΑΚ. Τί τὸ φῶγμα τῆς; Δεῦρο πάλιν βαδιτέον.

ΔΙΟΝ. Ἄπολλον, ὅς περ Δῆλον ἢ Πυθῶν ἔχεις.

ΞΑΝΘ. Ἦλγισεν, ὄκ' ἠκυσσας; ΔΙΟΝ. Οὐκ ἔγωγ', ἐπεὶ

Ἰαμβον Ἰππώνακ' ἀνεμμησοκόμιον.

675 ΞΑΝΘ. Οὐδὲν ποιεῖς γὰρ, ἀλλὰ τὰς λαγύνας σπόδη.

ΑΙΑΚ. Μὰ τ' Δί', ἀλλ' ἤδη παρέχε τ' γατέρα.

ΔΙΟΝ. Πρόσειδον. ΞΑΝΘ. Ἦλγισε πῆ.

ΔΙΟΝ. Ὅς Αἰγείας φῶνας, ἢ γλαυκῶς μέδεις

Ἄλλος ἐν βένθεσιν.

680 ΑΙΑΚ. Οὗτοι μὰ τ' Δῆμυτρα δύναμὴ πῶ μαθεῖν,

Ὅπότερ' ὑμῶν ἐπὶ θεός. ἀλλ' εἴσιτοι.

Ὁ δεσπότης γὰρ αὐτὸς ὑμᾶς γνάσσει,

Χ' ἢ Φερεσέφατ', ἅτ' ὄντε κἀκείνω θεῶ.

ΔΙΟΝ. Ὁρθῶς λέγεις. ἐβελόμιον δ' ἂν τῆσ' σε

685 Πρότερον ποιήσῃ, πρὶν με τὰς πληγὰς λαβεῖν.

ΣΤΡΟΦΗ.

¶ v. 664. Ἐν Διομείοις] Pagus Atticus, in neutro genere pluraliter dictus Διόμεια, ubi fuit sacellum Herculi dedicatum; quod Diomus, a quo pagus nomen habebat, Herculis deliciae fuisset. Ex Scholiis & Steph. Byzant. Ceterum uterque & Xanthias & Bacchus, cum partim voce, partim lacrymis manifesta signa edant doloris, tamen quaslibet potius causas misere commiserantur, quam ut rem fateantur.

¶ v. 667. & seq. Τί δὴ κλαίεις; — Ἐπειτα προσιμῶς γ' ἔδεν;] Euripides in Alceste v. 527. τί δὴ κλαίεις; τίς φίλων ἢ καθ' ἑαυτὸν; Ibidem v. 761. ὁ μὲν γὰρ

ἦδε, τ' Ἀδμήτη κακῶν ἔδεν προσιμῶν· οὐκ ἔτι δ' ἐκλαίει· μὲν δὲ σπονῶν. Quid ergo lacrymas? Quis amicus mortuus est? — Ille enim (Hercules) cantabat, miserias Admeti nihil curans; nos vero serui plorabamus.

¶ v. 671. Τί τὸ φῶγμα τῆς;] Simulat se non animadvertere, illos dolorem celare non posse, & ineptas causas suspirii & stectus praetextere, nempe propterea id simulat, ut amplius eos verberet.

¶ v. 674. Ἰππώνακ' ἀνεμμησοκόμιον.] Scholiastes dicit, Bacchum perturbatum dolore nescire, quid dicat; nam Iambum illum quem pronunciaverat, non esse Hipponactis,

- Nam non refugis id, quod justum est: exuite jam vestes.
- 655 XANTH. Quomodo igitur quaestionem exercebis ut par est? AEAEC. Facile: Alternis vicibus plagas accipietis. XANTH. Recte dicis: Ecce, specta, an me videas commoveri. AEAEC. Jam percussi te. XANTH. Non profecto. AEAEC. Nec mihi videris *sensisse*. Sed ad hunc ibo & percutiam. BACCHE. Quando tandem?
- 660 AEAEC. Atqui jam percussi. BACCHE. Quomodo ergo non sternutavi? AEAEC. Nescio: hunc rursus tentabo. XANTH. Nonne igitur properabis? iattatae! *cheu!* AEAEC. Quid iattatae cheu? Num dolebat? XANTH. Non profecto, sed cogitabam Quando Heraclea in Diomeis fierent.
- 665 AEAEC. Homo religiosus: huc rursus eundum. BACCHE. Iu! iu! hei. AEAEC. Quid est? BACCHE. Equites video. AEAEC. Quid itaque fles? BACCHE. Cepas olfacio. AEAEC. Ergone verbera ista nihili facis? BACCHE. Nihil curo. AEAEC. Eundum igitur est ad hunc rursus.
- 670 XANTH. Hei mihi. AEAEC. Quid est? XANTH. Spinam hanc mihi exime. AEAEC. Quid hoc rei est? huc rursus eundum. BACCHE. O Apollo, qui forte jam Delum aut Pythonem tenes. XANTH. Indoluit; nonne audivisti? BACCHE. Haud ego quidem, nam Jambis Hipponactis reminiscebar.
- 675 XANTH. Nihil efficis, sed ilia caede. AEAEC. Nihil profecto *efficio*. Sed jam praebe ventrem. BACCHE. Neptune. XANTH. Indoluit nonnemo. BACCHE. Qui Aegaei promontoria tenes, aut caerulei regnas Maris in fundo.
- 680 AEAEC. Nondum, ita me Ceres amet, possum cognoscere. Uter vestrum sit Deus. Sed ingredimini: Nam herus ipse vos cognoscet, Et Proserpina, utpote Dii ipsi etiam. BACCHE. Recte dicis, vellem autem hoc te
- 685 Prius fecisse, antequam plagas acciperem.

STROPHE.

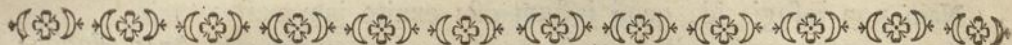
Etis, sed Ananiae.

vf. 676. *Μὰ ἡ Δία*] Subaudiendum *ἔδην ποῖα* ex praecedente versu, *μά* enim semper est negantis apud Aristophanem, & plerosque veterum.

vf. 678. *Ὁς Ἀργαῖς πρῶνας*] Paulo ante Apollinem invocans dicebat: *ὅς περ Δῆλον ἢ Ποσειδῶν ἔχει*: quae verba quia in Bacchi & in auditorum memoria adhuc haerere poterant, nunc, cum invocat Neptunum, dicit tantum: *ὅς Ἀργαῖς πρῶνας*, & verbum *ἔχει* subaudiendum relinquit. Monet autem Scholiae; hunc

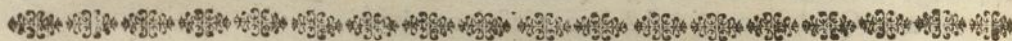
versum esse ex Sophoclis Laocoonte, cuius locum adducit plenius: *Ποσειδῶν, ὃς Ἀργαῖς μείδεις πρῶνας, ἢ γλαυκὰς μείδεις ἐν ἁλῶνι λίμνας, ἢ ὄψιθαις ἐπιλαδίσσει σωματίων*. Neptune, qui Aegaei maris litora tenes, aut coeruleum regis ventis agitatedum mare, in altis scopulis ostentum. Ubi pro priore *μείδεις* legendum puto *ἔχει*: quia *μείδεις* non potest construi cum accusativo *πρῶνας*: & quia eiusdem verbi repetitio hoc loco ingrata foret.

vf. 680. *Ὀδοῖς*] Non potest cognoscere uter sit Deus, quia ambo dolorem dissimulare non poterant.

Σ Τ Ρ Ο Φ Η.

ΧΟΡ. Μῦσα χορῶν ἱερῶν ὄπιθ' ἔθι, ἢ
 Ἐλθ' ὄπι τέρψιν αἰδῶς ἐμᾶς,
 Τὸν πολὺν ὀφορμὴν λαῶν ὄχλον,
 Οὐ σοφίᾳ μείλα κέθλι,]
 690 Φιλοτιμότερα Κλεοφῶντ', ἐφ' ἧ
 Δὴ χείλεσιν ἀμφιλάοις
 Δεινὸν ὄπιβρέμεται
 Θρηϊκία χελιδῶν,
 Ἐπὶ βάρβαρον ἐζορμὴν πέταλον.
 695 Κελαδεὶ δ' ὄπι κλαυτοῖν ἀηδόνιον
 Νόμον, ὡς σπολεῖται,
 Κἂν ἴσῃ γένων].

Ε Π Ι Ρ Ρ Η Μ Α.

Η Μ Ι Χ Ο Ρ Ο Σ.

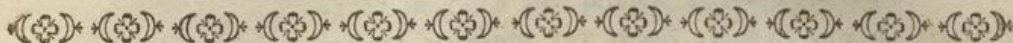
Τὸν ἱερὸν χρόν δίκαιόν ὄπι ληστὰ τῇ πόλῃ
 Συμπαραινῆν, ἢ διδάσκειν. ὦρῶτοι ἐν ἡμῖν δοκεῖ
 700 Ἐξισῶσαι τὴν πολιτῶν, κἀφελῆν τὰ δέματ' α.
 Κ' εἴ τις ἡμαρτε σφαλῆς π Φρυνίχῃ παλαίσμασιν,

Ἐγεί-

vf. 690. Κλεοφῶντ'] Hunc tanquam peregrinum & barbarum perstringit; & Aeschines de Falla legat. Κλεοφῶν δὲ ὁ λυροποιός, ὃν πολλοὶ δεδραμένοι ἐν τῷ ποίῳ ἐπισημαίνουσι, παρεστραφεὶς αἰχρῶς πολίτης. Euripides etiam in Oreste hunc occulte tangit, ut ibi Scholiastes putat, tanquam civem non germanum & oratorem turbulentum vf. 900. κἀπὶ τῶν ἀνίσταται ἀνὴρ τις ἀθυρήλακων, ἰχθύων θράσος, Ἀργεῖος δὲ Ἀργεῖος, ἠναγκασμένον, φοβῶσα τὴν πίσυνον, κἀμυθεὶ πρὸς ἡσυχίαν. Post hunc surgit vir quidam loquax, temeritate valens, Argivus non Argivus, ὃς factus civis, tumultu & stulta fretus audacia. Argivum propterea dixit, quia Scena est Argis: intelligitur autem facile de Atheniensis esse sermonem, cum agatur Athenis fabula, & homo sit fat notus.

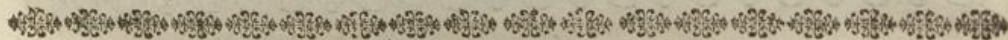
vf. 692. Ἐπιβρέμεται] Scholiastes supra ad vf. 93. hunc locum respiciens scribit περιβρέμεται.

vf. 693. Θρηϊκία χελιδῶν] Garrulitatem & simul barbariam hominis notat; quia Hirundo est garrula, & Cleophontis mater est oriunda ex Thracia, ut dicit Scholiastes, ubi etiam Philomela, sive, ut alii volunt, Procne, in Hirundinem est mutata. Barbarorum lingua comparatur cum hirundinum voce; Aeschylus in Agamemnone vf. 1059. χελιδῶν δὲ δῖον, ἀγνώστα φωνὴν ἐλάβαρον κελυμένον. Hirundinis instar barbaram, ignotam habens vocem. Ubi Scholia: ὅτι ἐλάβαρον τὸ ὄνομα διὰ τῆς παραβλήσεως τῆς αὐτῆς ἐν Θεσσίᾳ γὰρ ἡ μεταμύθεωσις αὐτῆς ἰσχυρῶς. Quoniam barbara est haec avicula, propterea comparat eam cum Cassandra; nam in Thracia fertur facta esse transformatio illius aviculae. Scholiastes Comici ad Aves vf. 1680. Ἀιχμύλον τὸ βίβαριον, χελιδονίζειν φησὶ κἀ ἰὼν ἐν Ὀμπάλῃ τὴν ἐλαχάρην χελιδῶνα λεσσηνικῶς φησὶ. Aeschylus barbarizare vocat hirundinum more loqui. & Ion in Ompale tragoedia Bar-

S T R O P H E.

- CHOR. Ades Musa ad sacros choro, &
 Veni, ut delecteris carmine meo,
 Vifura numerosam populorum multitudinem,
 Ubi sapientiae innumerae sedent
 690 Ambitiosiores Cleophonte, in cujus
 Labris garrulis
 Acerbe fremit
 Thracia hirundo
 Super barbaro folio sessitans.
 695 Cantat autem lugubre lusciniæ
 Carmen, ut sit periturus,
 Etiam si pares fuerint calculi.

E P I R R E M A.

S E M I C H O R U S.

- SEM. Aequum est, ut facer chorus, quod in rem est civitatis,
 Moneat, & doceat. Primum itaque videtur nobis
 700 Exaequandos esse cives cum civibus, & metus adimendos.
 Tum si quis peccaverit supplantatus Phrynichi artibus

Ajo

has vocat χελιδνας in masculino genere. Comicus supra, v. 93. ineptos & loquaces poetas vocat χελιδνῶν μουσικά. ubi vide Notam.

v. 695. Ἄνδρον] Tribuit hirundini carmen Lusciniæ, non quia hirundo aequè suaviter canat atque lusciniæ; sed quia erant sorores, & utraque materiam carminis habeant lugubrem. De Lusciniæ cantu Ityn filium lugentis Comicus in Avibus v. 211. Χύσον δὲ νόμος ἱερῶν ὕμνων, ὃς διὰ θεῶν ἑτάροισιν ἔφρονεῖ, ἢ ἴμῳ καὶ σὺν πολλοῦσιν ἱεροῖς μέλεσσι. ubi vid. Not.

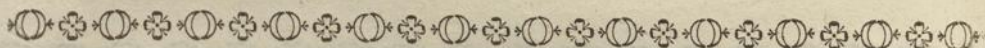
v. 696. ὡς ἀπολείπει] Lugubre dicit eum canere, quia instet ei iudicium, in quo vereatur ne propter multa facinora, quorum sibi conscius sit, condemnetur. vid. infra ad v. 1552.

Ibid. & seq. Ἀπολείπει καὶ ἴσαι γυναικί] Contra apud Aeschylum in Eumenidibus v. 744. καὶ δὲ Ὀρί-

στος, καὶ ἰσὺς καὶ κριθῶν. Vincit autem Orestes, licet paria suffragia in iudicio habeat cum adversariis. Reus semper absolvitur, si plura habeat suffragia quam accusator: imo tam favorabilis erat conditio ejus, ut etiam absolveretur, si aequalem habeat numerum suffragiorum cum adversariis. de quo videri potest Aristoteles Probl. Sect. 29. Num. 13. quem locum indicavit Stanlejus ad Aeschylum, apud quem plura legi possunt. Ceterum Comicus dum dicit Cleophontem periturum licet aequalibus suffragiis; vult significare illum omnino dignum esse morte.

v. 701. Παλαίσμασι] Metaphora a luctatoribus; dicit autem in plurali, ut subindicet, non illis tantum paratam esse debere veniam, qui semel peccassent; sed etiam illis, qui iterum iterumque, ad maiorem clementiam adhortans Athenienses. In luctationibus, qui ter esset lapsus, omnino erat victus: Aeschylus
 N n

- Ἐγένεαζ Φημι ζεῦα ποῖς ὀλιδοῖσιν τότε,
 Αἰπῆαι ἐκθεῖσι, λυσαὶ τὰς πρῶτερον ἀμαρτίαι.
 Εἴτ' ἀπιμον Φημι ζεῖνα μινδέν' εἴν' ἐν τῇ πόλει.
 705 Καὶ γὰρ αἰχρὸν ἔστι τὰς μὲν ναυμαχῆσασίας μίαν
 Καὶ Πλαταιῆς βύθους εἶνα, καὶντὶ δόλων δεσπότας.
 Κεῖ δὲ τέτ' ἔγωγ' ἔχομι' ἀν μὴ ἔ καλῶς φάσκειν ἔχειν,
 Ἄλλ' ἐπαινω· μόνα γὰρ αὐτὰ ἰὼν ἔχοντ' ἐδράσαιτε.
 Πρὸς δὲ, τῆτοισ εἰκὸς ὑμᾶς, οἱ μεθ' ὑμῶν πολλὰ δὴ
 710 Χ' οἱ πατέρες ὀναυμάχισαν, ἔ πρῶσθησιν γένει,
 Τίω μίαν ταύτην παρῆναυ ζυμφοραν, αἰτεμῆοις.
 Ἄλλὰ τ' ὀργῆς ἀνέντες, ὦ σοφώτατοι φύσῃ,
 Πάντας ἀνθρώπους ἐκόντες ζυγεῖς κησώμεθα,
 Καπιτίμης, ἔ πολίτας, ὅς τις ἀν ζυναυμαχῆ.
 715 Εἰ δὲ ταῦτ' ὀγκωσώμεθα, καποσμηνωσώμεθα,
 Τίω πόλιν ἔ ταῦτ' ἔχοντες κυμάτων ἐν ἀγκάλοις,
 Ὑτέρω ζερόνω τὸτ' αὐθις εὔ φροεῖν ἔ δόξομεν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ.

- Εἰ δ' ἔγωγ' ὀρθὸς ἰδεῖν βίον ἀνερ[⊙],
 Ἡ πρόπον, ὅστις ἔτ' οἰμώξει[⊙],
 720 Οὐ πολὺν, ἔδ' ὁ πίθηκ[⊙] ἔτρός γ', ὁ
 Νῦν ὀροχλῶν, Κλειγῆς ὁ μικρὸς,
 Ὀ πονηρότατ[⊙] βαλανθῆς, ὀπίσσι
 Κρατῆσι κυκισιτέφρεθ,
 Ψυθδόνιτρεθ τε κονίας,

Καὶ

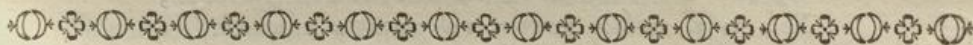
in Eumenidibus vl. 592. eadem uitur metaphora, apud quem Orestes cum Eumenidibus contendit coram iudicibus, qui cum falsus esset se matrem occidisse; Eumenidum chorus dicit: ἐν μὲν πόδι' ἦδη τῶν παλαισμάτων· unus hic est ex tribus in Iuda lapsibus. Ubi Scholia: ἐκπίπικας, cecidisti; & addunt: μεταφορὰ δὲ ἐστὶν ἀπὸ τῶν παλαισμάτων, οἱ ἐπὶ τοῖς τρισὶ πλάσμασιν ἐρίζουσι τὸν ἥλιον· metaphora a ludantibus, qui in tribus lapsibus definiunt aliquem uictum esse.

vl. 706. Καὶ Πλαταιῆς] Pro Πλαταιῆς a Πλαταιῶν. Scholiastes: τὰς συνναυμαχῆσασίας δέλες Ἑλλάντιος φησὶ ἐλευθερωθῆναι, καὶ ἐσχερῆσας ὡς Πλαταιῆς συμπολιτεύσασθαι· Hellenicus dicit, seruos, qui decertassent praefectio nauali, libertate donatos esse, & inter ciues relatos, ut Plataenses. Intelligit autem praelium ad Arginusas:

Plataensibus jus civitatis fuisse Athenis constar.

vl. 709. Οἱ μεθ' ὑμῶν πολλὰ δὴ] Illos ciues, qui saepe pugnasent pro patria & tamen honoribus essent exuti, opponit illis, qui cum semel tantum pugnasent, & insuper fuissent serui, tamen & libertatem essent consecuti & jus civitatis: vultque dicere, minus decorum esse, quod ciues & viros de Rep. bene meritos ob leuia peccata inclementer tractent; cum interea seruos, (quamvis non plane immerito, propter utilem eorum semel navatam operam) tantis beneficiis ornent. Haec autem subobscura dicuntur, cum oratio aliter coepta aliter definit; nam vl. 705. dicebat: αἰχρὸν ἔστι τὰς μὲν ναυμαχῆσασίας μίαν &c; itaque hic vl. 709. debebat dicere: ποῖς δὲ πολλὰ δὴ — ναυμαχῆσασίαι, — μὴ παρῆναυ μίαν ζυμφοραν· Illis autem, qui saepe

- Ajo oportere facultatem esse illis, qui tunc lapsi sunt,
 Causa dicta, diluendi priora peccata.
 Deinde infamem ajo oportere nullum esse in Republica. (*in civitate.*)
 705 Etenim turpe est illos, qui semel interfuerunt praelio navali,
 Et Plataeenses statim fieri & dominos pro servis.
 Equidem nec istud negare possim se recte habere,
 Verum laudo. Haec enim sola sapienter fecistis.
 Praeterea aequum est vos illis, qui vobiscum saepe jam,
 710 Ut & parentes eorum, interfuerunt praeliis navalibus, quique genere pro-
 pinqui sunt,
 Unam hanc noxam remittere, idque petentibus.
 Sed ô sapientissimi, ira nonnihil laxata,
 Demus operam ut omnes homines nobis quasi cognatos faciamus,
 Et ut omnibus petere honores & esse civibus liceat, qui una decertarint
 praelio navali.
 715 Si autem in hac re tumidos & superbos nos gesserimus,
 Praefertim cum civitas nostra in ulnis fluctuum sit constituta,
 In posterum non recte sapere videbimur.

A N T I S T R O P H E.

- Quod si ego recte cognoscere possim vitam ejusmodi hominis,
 Et mores, qui aliquando plorabit,
 720 Non multo, vel simius iste
 Qui nunc molestus est, Cligenes inquam parvus,
 Iste balneator pessimus, omnium quotquot
 Obtinent permixtum cinere
 Et falso nitro pulverem,

Et

saepe jam plagarunt, non remittere unam noxam: Nemp-
 pe in orationis cursu convertit sese ad adhortationem.
 Ibid. Πρὸς δὲ, τῶν τοις] Ita distingo aliter quam
 omnes Edd. quae comma ibi non habent cum sit ne-
 cessarium.

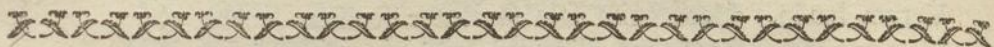
vf. 716. Τὴν πύλιν — κυμάτων ἐν ἀγκύλαις] Remp.
 comparat cum nave in mari fluctuanti, aut naufragis
 inter fluctus natantibus; sic Euripides in Rheso vf. 246.
 ὅταν ἢ δυσάλλῃ ἐν πύλιν καὶ σαλεύῃ πύλιν. Quando
 civitas in pelago est inter tempestates sole carentes, & flu-
 ctuat. Sophocles in Oedipo tyranno vf. 22. τοῖς γὰρ,
 ὥσπερ κινῶντις εἰσορᾶς, ἀγὰρ ἴδου σαλεύῃ, κἀνακυσίῃ κἀ-
 ρα κῦβαν ἔτ' ἔχ' οἷα τε φοινίε σάλυ. Civitas enim, ut
 & ipse videt, valde nunc jactatur & erigere caput ex
 profundo non amplius potest, & ex fluctu pernicioso. Scho-

liastes dicit ex quodam Aeschyli loco id esse, quem ad-
 ducit: ψυχὰς ἐχούσας κυμάτων ἐν ἀγκύλαις.

vf. 717. Ἐσίμῃ χερίῃ] Euripides: χερίῃ γὰρ ἔστῃ
 ὑστέρῃ δὴ τῆ δίκῃ. Nam iste poenas dabit post futura aetate.
 ex fragm. in Phrixo. Aeschylus in Agamem. vf.
 1675. ἀλλ' ἔγώ σ' ἐν ὑστέρῃσιν ἡμέραις μίταιμι ἔτι. sed
 ego te in diebus post futuris adhuc ulciscar. Etiam ἐν ὑστέρῃ
 χερίῃ. Soph. in Oedipo Colono vf. 607. τοῖς μὲν
 γὰρ ἴδου, τοῖς δ' ἐν ὑστέρῃ χερίῃ τὰ τετραπλάσιον γί-
 νεται. Nam aliis in praesenti, aliis in futuro tempore,
 jucunda sunt acerba.

vf. 720. Ὁ πύλιν ἔστ' ὁ — Κλειγόνος] Scho-
 liastes dicit videri hunc etiam circa remp. versatum
 fuisse; erit itaque populi adulator, sive uno verbo σα-
 μοσιθῆκος, ut Comicus loquitur infra vf. 1117.

725 Καὶ Κικωλίας γῆς,
 Χρόνον εἰδιατείψῃ· εἰδώς δὲ τὰδ', ὄντι
 Εἰρηνικός ἔσθ', ἵνα μὴ ποτε κα-
 ποδυθῇ μεθύων, ἄ-
 νθι ξύλε βαδίζων.

Α Ν Τ Ε Π Ι Ρ Ρ Η Μ Α.

- 730 Πολλάκις γ' ἡμῖν ἔδοξεν ἡ πόλις πεπονημένη
 Ταυτὸν ἔς τε τῶν πολιτῶν τὴν καλὴν τε καὶ γαθὴν,
 Εἰς τε τὰρχεῖον νόμισμα, καὶ τὸ κοινὸν ἔχουσιον·
 Οὔτε γὰρ τῷτοισιν ἔσιν ἔκεκωδηθημεν,
 Ἄλλὰ χαλκίοις ἀπάντων, ὡς δοκεῖ, νομισμάτων,
- 735 Καὶ μόνοις ὄρθας κοπεῖσι, καὶ κεκωδωνισμένοις,
 Ἐν τε τοῖς Ἑλλησι καὶ τοῖς Βαρβάροισι πανταχῶς,
 Χρώμεθ' ἔδεν, ἀλλὰ τῷτοις τοῖς πονηροῖς χαλκίοις,
 Χθές τε καὶ παρὼν κοπεῖσι τῶν κακίστων κόμματι.
 Τῶν πολιτῶν δ' ἔς μ' ἴσμεν διγενεῖς καὶ σάφρονας
- 740 Ἄνδρας ὄντας καὶ δικαίους, καὶ καλὴν τε καὶ γαθὴν,
 Καὶ τραφέντας ἐν παλαίστραις, καὶ χοροῖς καὶ μουσικῇ,
 Προσηλυμένους τοῖς δὲ χαλκοῖς, καὶ ξένοις, καὶ Πυρρίαις.
 Καὶ πονηροῖς, καὶ πονηρῶν, εἰς ἀπαντα χρώμεθα,
 Ὑστάτοις ἀφίγμενοισιν, οἷσιν ἡ πόλις πεπονημένη.

Οὐδ'

vf. 738. Χθές τε καὶ παρὼν] Proverbiale, de rebus nuperis & recentibus; dicitur autem fere cum contentu. Demosthenes contra Leocharem, de Cive novitio: τὸ παρὼν καὶ χθές ἐστὶν ἐγγύθι. Idem de Corona: ἐπεὶ γὰρ ποτε, ἐπεὶ λίγω, χθές μὲν ἐν καὶ παρὼν ἄμα Ἀθηναίων καὶ ῥήτορας γέγονεν. quem locum citavit Camerarius, cum aliis tribus, in Sophoclis Antigonam ad haec verba vf. 462. εἰ γὰρ τι νῦν γὰρ καὶ χθές, ἀλλ' αἰεὶ ποτε ἐπὶ ταῦτα. non enim nunc aut nuper haec extiterunt, sed semper vigent ista. Juncus apud Stobacum: εὐ δὲ ἄλλοι λόγοι δὲ ἡμῖν ἔδεν νεότερον, ἔχθες περὶ καὶ παρὼν ἰουρθεῖντα, καὶ μέλις ἐυδοκίμαστα. παλαιῶν δὲ ἀνδρῶν σοφῶν τε, τεθνασσομένων. Tu vero audi orationem non meam, neque recentiore, quasi veri aut nuper inventam, & vix approbatam; sed praeferam sapientumque virorum, magis aestimatum.

Ibid. Τῶν κακίστων κόμματι] In Pluto vf. 863. εἶπε δ' εἶναί τε πονηρὰ κόμματι. In Acharn. vf. 516. ἀνδρῶν μολομένων, παρακωμμήματα, ἄτιμα, καὶ παράξενα καὶ παράσημα.

vf. 742. Προσηλυμένους] Ita scribendum puto propter

metrum & sensum. Demosthenes contra Midiam: λειποταξίης γερασθὲν ἐκλακόνει, καὶ ἐπ' αἵματι φύγειν, καὶ μόνον προσπλήσθαι. deserti ordinis convictum esse, & caedis reum agi, & tantum non crucifigi. ubi Scholia: τῶ δὲ μολομένου παραδόσθαι, τῶ σαυτῶ τοῖς ἡλοῖς περιπλήσθαι. carnifici traditi: cruci clavus affigi. quae posterior significatio est propria; prior Synecdochica speciei pro genere. Proprie usurpavit Plutarchus de audiendis poetis: τῶ προκῶ προσπλήσθαι. rotas affixisse: Accipitur etiam latius pro, exponere aliquem injuriae aliorum, contumelia afficere; Aelianus Epist. 3. εἰ Εὐπειθίδης ὁ Κορυδαλλίδης ἑμαυτὸν περιφορῶν προσπλήμενον. Si ego, qui sum Eupitibides Corydallensis, patiatur meipsum Indibrio esse. Videatur & Stantleus ad Aeschylus Prom. vf. 437. Omnes autem Edd. & citationes προσπλήμενους.

Ibid. Πυρρίαις] Serpens, ut dicit Scholiastes. Imponerant autem fervis nomina a colore quandoque, ut Pyrrhias, Xanthias: aut a Gente, ut Cario, Syrus, Syrus, Ebrattia: aut ab officio, ut Dromo, Sofias; & alitunde, ut patet ex Terentio, Plauto, & Aristophane, apud quos omnia quae dixi occurrunt. Lucianus in Timone:

- 725 Cretamque,
Tempore illic morabitur. Hoc autem cum sciat, non
Erit pacatus *sed armatus*, ne forte vestibus
Spolietur ebrius, si-
ne ligno incedens.

XX

A N T E P I R R H E M A

- 730 Saepe animadvertimus civitati nostrae evenire
Idem circa bonos & probos cives,
Quod ei evenit circa veteres nummos & novos;
Nam & istis, quamvis non sint adulterini,
Sed optimi omnium, ut constat, nummorum,
735 Et soli probe cufi & tinnitu probati,
Ubique tam apud Graecos quam apud Barbaros,
Non utimur omnino; sed malis istis aeneis
Nuper cufis, notae pessimae:
Et cives illos, quos scimus esse ingenuos & modestos,
740 Virosque justos, bonos item & probos,
Et educatos in palaestris, & choris & musica,
Carnifici tradimus: istis autem aereis & peregrinis, & Pyrrhiis
Malis & malo genere prognatis ad omnia utimur,
Licet postremi venerint: quibus civitas antehac

Nec

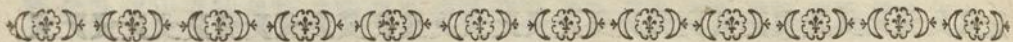
ne: ἢ κατατόπων οἰκίαις, — ἀπὸ τῆς τῆς Πυρρῆς, ἢ Δρύμων, ἢ Τίβης, Μεγακλῆς, Μεγαδού, ἢ Πρωταρχῆ, μετανομοθεσίας. aut Servus Cinaedus, — qui pro Pyrrhia, aut Dromone; aut Tibio, Megacles, Megabyzas, aut Protarchus nominatus est.

vf. 743. Ἐκ ποινῶν] Subintelligitur participium γερῶναι aut εἶναι aut simile; in Equitibus vf. 185. μὲν ἐν καλῶν ἢ κατὰθῶν deinde alter: μὰ τὰς θεάς, εἴμ' ἐν πονηρῶν γὰρ.

vf. 744. & seq. Οἷον ἢ πόλις πρὸς εἰς φαρμακείῃσιν — ἐχέουσαν δὲ] Imitatus est Eupolidem, ut solet saepe, cuius locus extat apud Athenaeum Lib. X. p. 425. εἰς δ' ἐν ἀν' εἰλεῖθ' ἄδ' ἀν' οἰκίαις πρὸς, Νυκτὶ στρατηγὸς λίσσομαι ἢ πόλις, ἢ πόλις, Ἄς εὐτυχὲς εἰ μάλ' ἢ καλῶς φρονεῖς. Quos nec oenopias creasseis antehac, illos nunc imperatores summos videmus. Heu civitas, heu civitas, quanto es fortunatior quam prudentior! Est & apud Stobaeum Serm. 41. ejusdem Eupolidis locus, qui adscribi & conferri meretur cum istis & praecedentibus Aristophanis verbis: Ἡμεῖς γὰρ εἴχ' ἄπαι τῆς ψυχῆς, ἢ γέροντες. Ἄλλ' ἦσαν ἡμῶν τῆ πόλις πρῶτος

μὲν οἱ στρατηγοὶ Ἐκ τῆς μεγίστης οἰκίαις, πλάτη γὰρ τοῦ πρώτου, οἱ δὲ ὡς περὶ θεῶν ἐνυχίοισθα. καὶ γὰρ ἦσαν Ἄς ἀπολαῖς ἐπαύλομαι. νυκτὶ δ' ἐπὶ τυχόμενοι στρατηγῶν. αἰρέμενοι καθέματα στρατηγῶν. Nos enim antehac non ita administrabamus Remp. ο Senes; sed primum quidem erant urbi nostrae duces exercituum, ex maximis familiis, divitiis & genere primarii: quibus tanquam dilecta faciebamus; nam erant etiam; itaque in tuto erant res nostrae. Nunc autem temere quorsumcumque mittimus exercitum eligentes purgamenta pro ducibus. Notandum, Aristophanem φαρμακείῃσιν dixisse eos, quos Eupolis καθέματα. & ita exponit Scholiastes Aristophanis; φαρμακείῃσιν τοῖς λεγομένοις καθέμασι. Reprehendit & Isoerates illam imprudentiam Atheniensium circa eligendos magistratus, de Pace: τοῖσ' αὖτε συμβόλοις χεῖμαθα, ἢ ἐκ τῶν ὄσων ἐν ἀν' καταφρονήσεσιν καὶ τὸς ἀντὶς τῶν αὐτῶν ἢ κενῶν ἀπάντων καθίσταμεν, εἰς εἰδὲς ἢ τῆς ἰδίων εἰδῶν ἐπιτηδῆς. το δὲ πάντων χεῖμαθατον, ἢ γὰρ ἠμολογούμενοι ἀν' ποικιλιῶν εἶναι τῶν πολιτῶν, τῶν πρῶτον πρῶτον φύλακας ἢ χεῖμαθα τῶν ποικιλιῶν εἶναι.

745 Οὐδέ Φαρμακοῖσιν εἰκὴ ῥαδίως ἐχρήσατ' ἄν.
 Ἀλλὰ καὶ νῦν, ὧ ἰότητοι, μεταβαλόντες τῆς τρίπυς,
 Χρησθε τοῖς χρηστοῖσιν αὐτῆς· καὶ κατορθώσασι γὰρ
 Εὐλόγησιν· καὶ πῖ σφαλῆτ', ἐξ ἀξίαι γὰρ ἔξυλε,
 Ἦν πῖ καὶ πάσχητε, πάσχειν τοῖς σοφοῖσι δοκίσετε.

A C T U S T E R T I I

ΑΙΑΚΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ.

750 ΑΙΑΚ. Νῆ τ' Δία τ' Σαυτῆρα, γεννάδας ἀνῆρ
 Ὁ δεσπότης σὺ. ΞΑΝΘ. Πῶς γὰρ ἐγὼ γεννάδας,
 Ὃς πῖ γὰρ πίνειν οἶδε καὶ βινεῖν μόνον;
 ΑΙΑΚ. Τὸ δὲ μὴ πατάξαι σὺ ἐξελέγξαντ' ἀνπικρυς,
 Ὃν δὲ λ' ὦν ἔφασκες εἶναι δεσπότης;
 755 ΞΑΝΘ. Ὀμιμωζε μὲν τ' ἄν. ΑΙΑΚ. Τῆτο μὲν τοι δευλικὸν
 Εὐθύς πεποίηκας, ὅτ' ἐγὼ χαίρω ποῖων.
 ΞΑΝΘ. Χαίρεις, ἱκετεύω; ΑΙΑΚ. Μάλα γ' ἐποπθεῖν δοκῶ,
 Ὃταν καταράσωμαι λάθρα τὰ δεσπότη.
 ΞΑΝΘ. Τί δὲ, τονθορίζων, ἠνίκ' ἄν, πληγὰς λαβῶν
 760 Πομάς, ἀπῆς θύραζε; ΑΙΑΚ. Καὶ τόθ' ἴδομαι
 ΞΑΝΘ. Τί δὲ πομὰ πρῶτον; ΑΙΑΚ. Ὃς μὰ Δί' εἶδέν οἶδ' ἐγώ.
 ΞΑΝΘ. Ὀμόγνε Ζεῦ, καὶ πρῶτακίαν δεσποτῶν,
 Ὃταν λαλώσι; ΑΙΑΚ. Μάλα γὰρ πλεῖν, ἢ μαίνομαι.
 ΞΑΝΘ. Τί δὲ τοῖς θύραζε ταῦτα καταλαλῶν; ΑΙΑΚ. Ἐγὼ
 765 Μὰ Δί', ἀλλ' ὅταν δρῶ τῆτο, κακμαίνομαι.
 ΞΑΝΘ. Ὁ Φοῖβ' Ἄπολλον, ἔμβαλέ μοι τ' δεξιῶν,
 Καὶ δὸς κύσσει, καὶ νῦν κύσον, καὶ μοι φράσον
 Πρὸς Διὸς, ὅς ἡμῖν ἐστὶν ὁμοματιγίας,

Τίς

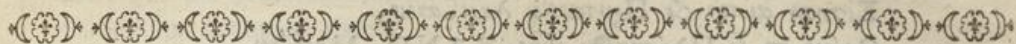
vf. 746. Ἀλλὰ καὶ νῦν, ὧ ἰότητοι, μεταβαλόντες τὸς τρίπυς] Similliter Eupolis & eodem carminis genere, apud Stobaeum Sermon. IV. ἀλλ' ἐμοὶ πειθεσθε πάντας, μεταβαλόντες τὸς τρίπυς, μὴ φθονεῖτε &c. Sed mihi morem gerite omnino, mutatis moribus, ne invidiae &c.
 vf. 748. Ἐξ ἀξίαι γὰρ ἔξυλε] Alludit ad proverbium: ἐξ ἀξίαι τὸ ξύλον καὶ ἀπάλασθαι· digno ex ligno vel suspendat se quis.
 vf. 753. Τὸ δὲ μὴ πατάξαι σε] Ellipsis: subintelligi-

tur πῶς ἂν φαντασθῶν; aut simile. In Avibus vf. 5. τὸ δ' ἐμοὶ κοράνην πειθήμενον — περιελθεῖν. Vid. ad Plut. vf. 593.

vf. 755. Οἰμωζε] Ita Edd. Oportebat ἰμωζε.
 vf. 757. Ἐποπθεῖν] Plus erat epoptam esse in sacris initiationum, quam mystam; cum ergo mystae sint beati, epoptae multo magis.

vf. 759. Τονθορίζων] In Veirpis vf. 612. καταρασάμην καὶ τονθορίζων.
 vf. 762.

- 745 Nec pro piacularibus facile usa fuisset.
Sed nunc saltem, ô stolidi, mutatis moribus
Utimini rursus bonis viris; nam hoc si bene vobis cesserit,
Laudem merebitur; sin aliquid fuerit offensum, saltem ab illis, qui lignum
& locum honoratum obtinent,
Pati videbimini sapientibus, si quid patiamini.

S C E N A P R I M A.

A E A C U S, X A N T H I A S.

- 750 **A**EAC. Egregius vero, ita me Jupiter fervator amet, est vir
Tuus herus. XANTH. Quomodo non egregius,
Qui potare & futuere tantum scit.
AEC. Illud vero annon mirum, quod te non verberaverit, cum palam ostendisset
Te dixisse quod sis herus, cum servus tu esses.
755 XANTH. Plorasset utique. AEC. Istud quidem servile
Illico fecisti, quod ego libenter facio.
XANTH. Libenter, obsecro? AEC. Imo eopta mihi videor,
Quando clam hero maledico.
XANTH. Quid? num etiam libenter murmuras, quando acceptis plagis
760 Multis, foras abis? AEC. Hoc etiam libenter facio.
XANTH. Quid? num etiam libenter es curiosus? AEC. Adeo profecto ut
non sciam libentius facere.
XANTH. Proh germane Jupiter! etiamne sermones libenter captas,
Quando heri colloquuntur? AEC. Imo plusquam infano modo.
XANTH. Quid? num etiam dicta libenter eliminas? AEC. Ego?
765 Imo profecto cum hoc facio semine pollui mihi videor,
XANTH. O Phoebe Apollo! injice mihi dexteram,
Et da osculandam, ipseque osculare meam: atque dic mihi,
Per Jovem obsecro, verberonem illum socium nostrum,

Quis

vs. 762. Ὁμόγνη Ζεῦ] Fratrum est invocare Jovem
ὁμόγνην. Eurip. Schol. ad Hecubam vs. 346.

vs. 763. Πλεῖν ἢ μαινομαι] Qui vehementer gaudent,
illi quasi infantunt; Euripides in Cyclope vs. 463. ἰδὲ,
ἰδὲ γλῆθθα, μαινόμεθα τοῖς ἐνόμασι. lo, lo! dele-
ctor, prae gaudio non sumus apud nos ipsos. Comicus
paulo post: ὑπερμεινόντων, vs. 788.

vs. 766. Ἐμβαλέ μοι τὴν δεξιάν] Sophocles in Tra-
chiniis vs. 1179. ἔμβαλλε χεῖρα δεξιάν πρῶτισθ μοι.

Noster in Vespis vs. 550. ἔμβαλλέ μοι τὴν χεῖρα. Diphi-
lus apud Athenaeum p. 292. τὴν δεξιάν ἐμβαλεν. Sopho-
cles Oedipo Coloneo aliter, vs. 1126. καὶ μοι χεῖρα, ἢ τὰς
δεξιάν δεξον, ἢ τὰς ἀριστεράς, φιλῶσα τ', εἰ δέ μοι, το σὴν κεί-
ρα. Atque mihi manum dexteram, o domine, porrige,
ut tangam eam, & si fas est, osculer caput tuum.

vs. 768. Ὁμομαστίας] Verbero verberonem ob-
secrat per Jovem converberonem, ut frater fratrem
oraret per Jovem ὁμόγνην, sodalis sodalem per ἰταμίον.